Adviescollege toetsing regeldruk

Aan de staatssecretaris Participatie en Integratie
De heer drs. J.N.J. Nobel
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Onze referentie
MvH/RvZ/SH/MK/bs/ATR3499/2025-U071

Uw referentie

Datum
14 mei 2025

Onderwerp
Wijziging *Arbeidsomstandighedenwet* in verband met wettelijke grondslag subsidie en tegemoetkoming beroepsziekten en Subsidieregeling kennisprogramma beroepsziekten

Geachte heer Nobel,

Op 18 april 2025 zijn de voorstellen w*ijziging van de Arbeidsomstandighedenwet in verband met het scheppen van een wettelijke grondslag voor de subsidiëring van samenwerkingsverbanden voor kennisactiviteiten ter voorkoming of beperking van beroepsziekten en voor structurele tegemoetkomingsregelingen voor personen die lijden aan een beroepsziekte* en de *subsidieregeling kennisprogramma beroepsziekten* voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) toegezonden. De adviestermijn van ATR verloopt op 20 mei 2025.

Context

Mensen kunnen ziek worden op het werk doordat zij in contact komen met gevaarlijke stoffen. Zij kunnen een (stoffengerelateerde) beroepsziekte krijgen. Voorbeelden hiervan zijn asbestose in sectoren waar is gewerkt met asbest en schildersziekte (schade aan het zenuwstelsel door vluchtige stoffen) bij mensen die werken met vluchtige stoffen. De gevolgen van beroepsziekten zijn vaak pas na jaren bekend en het verhalen van de schade op de (voormalig) werkgever is vaak een langdurig traject.

De commissie Vergemakkelijking Schadeafhandeling bij Beroepsziekten (commissie Heerts) is daarom gevraagd om advies uit te brengen over de wijze waarop de schadeafhandeling beter georganiseerd kan worden. In 2020 is het rapport van de commissie verschenen. De commissie adviseerde onder andere om een tegemoetkomingsregeling in te stellen voor slachtoffers van beroepsziekten. De tegemoetkomingsregeling bestaat inmiddels sinds 2023. Verder adviseerde de commissie om de kennisopbouw over beroepsziekten structureel te regelen. In reactie op het rapport van de commissie is aangegeven dat het kabinet werk maakt van een tegemoetkomingsregeling en een betere borging van de kennisinfrastructuur rondom beroepsziekten. Eerste stap in dit proces is geweest dat het samenwerkingsverband Landelijk expertisecentrum stoffengerelateerde beroepsziekten (Lexces) is opgericht. De voorliggende voorstellen zetten de laatste stappen inzake de opvolging van het rapport van de commissie Heerts.

Contact:
Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG
Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG
info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl
Tel: 070-310 86 66

Inhoud

De wijziging van de *Arbeidsomstandighedenwet* regelt dat de minister op aanvraag subsidie kan verstrekken aan een samenwerkingsverband van instellingen voor het verrichten van kennisactiviteiten ter voorkoming of beperking van beroepsziekten. In een ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld aan de subsidieverplichtingen. Naast het raamwerk voor de subsidiëring van samenwerkingsverbanden die kennis over beroepsziekten opbouwen, bevat de wet ook een grondslag voor de tegemoetkoming van beroepsziekten. Bij ministeriële regeling kunnen nadere eisen worden gesteld aan de aanvragen voor een tegemoetkoming.

De subsidieregeling geeft invulling aan de grondslag uit de *Arbeidsomstandighedenwet* door subsidie te verstrekken aan een samenwerkingsverband voor de periode 2028-2033. In de subsidieregeling zijn het aanvraagtijdvak voor de subsidie, het subsidieplafond en de periode waarbinnen de kennisactiviteiten moeten plaatsvinden opgenomen. De hoofdlijnennotitie uit de bijlage bevat de visie van de minister op de kennisactiviteiten en de in dat kader te verrichten kennisactiviteiten voor de periode 2028-2033.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Mensen kunnen op het werk ziek worden doordat zij in aanmerking komen met schadelijke stoffen. Het verhalen van de schade op de (voormalig) werkgever is vaak een langdurig traject. De commissie heeft geadviseerd om een tegemoetkomingsregeling in te stellen en kennis structureel op te bouwen. De voorliggende wet regelt in dit kader een grondslag voor een tegemoetkoming voor slachtoffers en een grondslag voor een subsidie voor samenwerkingsverbanden die kennis opbouwen over beroepsziekten. De subsidieregeling die is voorgelegd bevat de verplichtingen voor de subsidieverstrekking voor een samenwerkingsverband voor de periode 2028-2033.
Het college heeft geen opmerkingen bij nut en noodzaak.

2. Minder belastende alternatieven

De wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet heeft geen gevolgen voor de regeldruk, aangezien het voorstel alleen wettelijke grondslagen bevat. Daarom zijn er ook geen minder belastende alternatieven. De vormgeving van de subsidieregeling geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

3. Werkbaarheid

Werkbaarheid draait om de vraag of de gevraagde verplichtingen uitvoerbaar zijn voor de doelgroepen die aan de vereisten moeten voldoen. Bij de grondslagen uit de wet zijn geen handelingen vereist, dit levert daarom geen vragen ten aanzien van de werkbaarheid op. De verplichtingen in het kader van de subsidie zijn de gebruikelijke verplichtingen. Verder krijgt de subsidieontvanger tijdens de tijdens de looptijd van de subsidie ondersteuning van het RIVM bij de uitvoering van de subsidie. Dit komt de werkbaarheid ten goede.
Het college heeft geen opmerkingen bij werkbaarheid.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bij de regeling bevat een regeldrukparagraaf. En hoewel de activiteiten voor de instellingen in kaart zijn gebracht, heeft de paragraaf een aantal tekortkomingen.

De eerste tekortkoming is dat de kosten van de subsidieregeling niet volledig berekend zijn. Alleen de kosten voor de aanvraag zijn in beeld gebracht, niet de kosten van de andere subsidiefasen. Zo is niet duidelijke welke kosten er zijn als gevolg van de verplichtingen tijdens de looptijd (bijvoorbeeld opstellen voortgangsrapportages). Ook is onduidelijk wat de kosten zijn bij de vaststelling van de subsidie (inclusief externe verantwoording) en wat de kosten zijn na de vaststelling van de subsidie (bijvoorbeeld meewerken aan een evaluatie). De toelichting bevat verder geen inschatting van het aantal aanvragen dat het ministerie verwacht.

Een andere tekortkoming is dat bestuurlijke lasten – anders dan wat hierover in het Handboek Meting Regeldrukkosten is vermeld - zijn opgevoerd als regeldrukkosten. Kosten voor het ondersteunende bureau van het RIVM en apparaatskosten van het ministerie zijn namelijk aangemerkt als regeldrukkosten. Kosten voor instellingen van het samenwerkingsverband die onderdeel uitmaken van de Staat zijn daarmee geteld als regeldruk, zonder dat duidelijk is of het professionals betreft (of niet). In het geval het geen professionals zijn, dan zijn dit geen regeldrukkosten. Deze kosten zouden overigens wel een plek kunnen krijgen in de toelichting, maar dan in een paragraaf die gaat over de gevolgen voor de overheid.

Tenslotte staat in de toelichting dat verschillende doelgroepen, waaronder medische specialisten en werkenden, kennis 'moeten' nemen van de kennis die het samenwerkingsverband opdoet over beroepsziekten. Dit is geen verplichting in het kader van deze subsidieregeling en daarom strikt genomen geen regeldruk. Het college merkt op dat het wel goed is dat deze kennisneming is opgenomen in het voorstel, omdat de regeling niet zal werken als de betreffende personen geen kennis hebben genomen van de regeling.

4.1 Het college adviseert de regeldruk in kaart te brengen, conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de voorstellen:

Het wetsvoorstel indienen en de regeling vaststellen nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris